

Edvardas Martinas (Martinavičius), Australija

Dr. Vytautas Doniela, Sydney, Australija

Edvardas Martinas (Martinavičius), elektrotechnikos inžinierius ir kruopštus filatelistas, gimęs 1914 m. birželio 19d., didesnę savo gyvenimo dalį praleido Australijoje. Pensijos pagrindu 1997 metais grįžo į gimtąją Žemaitiją ir gyveno Plungėje. Mirė ten 2008 m. lapkričio 4 d., ten ir palaidotas.

1944 m. pasitraukęs į Vakarų ir gyvendamas Wuerzburg stovykloje, Edvardas Martinas buvo gyvai įsitraukęs ir į DP stovyklinių ženklų rinkimą bei platinimą. Apskritai, laikui bėgant jis sukūrė vertingą Lietuvos pašto ženklų rinkinį. Jam padėjo tai, kad jis turėjo plačius ryšius ir su svarbiais tos srities rinkėjais, ir su tarptautiniais aukcionais. Tuoju tenka pabrėžti, kad Edvardas turėjo sukaupęs itin platų ir specializuotą Klaipėdos krašto rinkinį – vieną iš rimčiausių bet kur. Šioje srityje jam padėjo tai, kad jis sugebėjo įsigyti dalis ankstesnių žinomų kolekcijų, pvz. Podschus.

Kita svarbi Edvardo Martino rinkinio sritis – taip vadinamieji birželiniai. Tokių pašto ženklų Edvardas buvo pirkęs pats to meto paštuose, važinėdamas iš miesto į miestą dviračiu. (Šią kelionę ir t.t. jis užrašė prisiminimuose.) "Birželiniai" buvo papildomi ir per tolesnius 50 metų, vėlgi retesnius dalykus įsigyjant iš kitų rinkėjų bei tarptautinių aukcionų, atrenkant specializuotai bei žinoviškai.

Prieš grįždamas į Lietuvą, Edvardas Martinas pardavė dvi vertingiausias savo rinkinio dalis, bet kaip sentimentą išlaikė šiek tiek, kaip jis sakydavo, "tikrosios" Lietuvos. 2002 metų pabaigoje kai ką iš savo kadaise buvusio plataus rinkinio jis išstatė Plungėje, o pilnas ankstesnis rinkinys būtų patraukęs dėmesio ir per respublikines parodas. Gaila, kad Lietuva neturėjo progos pamatyti tų jo tarptautinio lygio rinkinių, kuriuos sudarė Klaipėdos 1920 -1923 metų ženklai ir 1941-ųjų metų "birželiniai". Abu šie specializuoti rinkiniai buvo labai sėkmingai parduoti viename Vokietijos aukcione. Šia prasme, Edvardo Martino ilgametis kūrybinis pomėgis susilaukė žinoviško pripažinimo ir svetur.